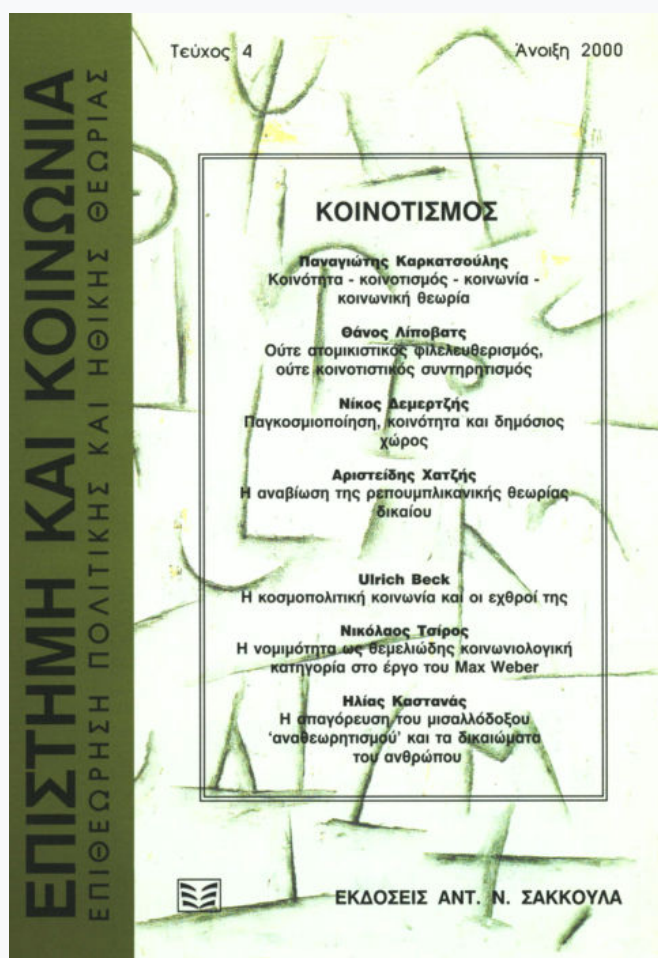

Επιστήμη και Κοινωνία: Επιθεώρηση Πολιτικής και Ηθικής Θεωρίας

Τόμ. 4 (2000)

Κοινοτισμός

Μαρία Μ. Μενδρινού, Η Εκλογική Πολιτική στο Ελληνικό Πολιτικό Σύστημα: Εσωτερικές και Ευρωπαϊκές Παράμετροι, 1974-2000

Κ. Λ.

doi: [10.12681/sas.752](https://doi.org/10.12681/sas.752)

Copyright © 2015, Κ. Λ.

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Λ. Κ. (2015). Μαρία Μ. Μενδρινού, Η Εκλογική Πολιτική στο Ελληνικό Πολιτικό Σύστημα: Εσωτερικές και Ευρωπαϊκές Παράμετροι, 1974-2000. *Επιστήμη και Κοινωνία: Επιθεώρηση Πολιτικής και Ηθικής Θεωρίας*, 4, 215-216. <https://doi.org/10.12681/sas.752>

της 'χαρισματικής ηγεσίας'. Το δεύτερο μέρος εστιάζεται στην εκλογική, ιδεολογική και οργανωτική εξέλιξη του κόμματος της Νέας Δημοκρατίας. Παρουσιάζονται οι κύριες παράμετροι που καθόρισαν την δυναμική του κόμματος σε σχέση τόσο με το ευρύτερο πολιτικό σύστημα όσο και τις ενδοκομματικές εξελίξεις. Το δεύτερο μέρος περιλαμβάνει και μια διεξοδική ανάλυση των στοιχείων συνέχειας και ασυνέχειας στο επίπεδο της πολιτικής ελίτ του κόμματος της Νέας Δημοκρατίας, στοιχεία τα οποία ο συγγραφέας αξιοποιεί και στα πλαίσια μιας σύγκρισης με την περίπτωση του ΠΑΣΟΚ. Τέλος, στο τρίτο μέρος του βιβλίου επιχειρείται μια γενικότερη αποτίμηση των αλληλεπιδράσεων μεταξύ κομματικής εξέλιξης, μετασχηματισμού των πελατειικών σχέσεων και λειτουργίας της δημοκρατίας στο μετα-δικτατορικό πολιτικό σύστημα. Ο συγγραφέας επισημαίνει τον κυρίαρχο ρόλο των κομμάτων στην ελληνική πολιτική και αναλύει τους λόγους για τους οποίους 'ούτε το κράτος ούτε η κοινωνία πολιτών απολαμβάνουν κάποιο σημαντικό βαθμό αυτονομίας από τα πολιτικά κόμματα'.

Η εργασία βασίζεται σε αρκετές πρωτογενείς πηγές και συνιστά σοβαρή εμπειρική και εννοιολογική ανάλυση σημαντικών παραμέτρων της εξέλιξης και λειτουργίας της Νέας Δημοκρατίας, ενός κόμματος το οποίο έπαιξε κρίσιμο ρόλο στην περίοδο παγίωσης του δημοκρατικού πολιτικού συστήματος αλλά σε σχέση με το οποίο εξακολουθούν να υπάρχουν ερευνητικά κενά από άποψη πολιτικής επιστήμης. Το βιβλίο αποτελεί συμβολή στην επιστημονική ανάλυση των ελληνικών πολιτικών κομμάτων και των συνθηκών παγίωσης της Τρίτης Ελληνικής Δημοκρατίας.

Κ. Α.

Μαρία Μ. Μενδρινού, *Η Εκλογική Πολιτική στο Ελληνικό Πολιτικό Σύστημα: Εσωτερικές και Ευρωπαϊκές Παράμετροι, 1974-2000* (Αθήνα: Παπαζήσης, 2000), 361 σελ.

Το βιβλίο αυτό εξετάζει τις εκλογικές παραμέτρους της πολιτικής διαδικασίας στο ελληνικό πολιτικό σύστημα, τοποθετώντας με τρόπο συστηματικό την ελληνική περίπτωση στο πλαίσιο των σημερινών συζητήσεων για την εκλογική πολιτική στη διεθνή βιβλιογραφία της πολιτικής επιστήμης.

Υιοθετώντας το πρίσμα των νέο-θεσμικών (new institutionalist) προσεγγίσεων, η Μαρία Μενδρινού αναλύει το εκλογικό σύστημα ως ιδιότυπο πολιτικό θεσμό. Ακολουθεί τη λογική της συγκριτικής ανάλυσης εφαρμοζόμε-

νης σε μια περίπτωση – την κατηγορία συγκριτικής ανάλυσης την επονομαζόμενη ‘single-country comparison’ ή ‘within-country comparison’ από τον Lijphart. Παρά το γεγονός ότι η ανάλυση επικεντρώνεται στην μετά το 1974 περίοδο, το βιβλίο περιλαμβάνει και μια χρησιμότερη ιστορική επισκόπηση του μετασχηματισμού της εκλογικής πολιτικής μεταξύ 1844 - 1967 (κεφάλαιο 2). Στη συνέχεια, εστιάζοντας στις εκλογικές αναμετρήσεις της περιόδου 1974-2000, το βιβλίο επιχειρεί να διαλευκάνει τους συγκεκριμένους τρόπους λειτουργίας των εκλογικών κανόνων στο ελληνικό πολιτικό σύστημα. Συνυπολογίζοντας τόσο τις αναμενόμενες όσο και τις μη αναμενόμενες επιπτώσεις των θεσμικών εκλογικών αλλαγών στον πολιτικό ανταγωνισμό, η συγγραφέας αναπτύσσει ένα σύνθετο επιχειρήμα για τη θέση και τη λειτουργία του εκλογικού συστήματος ως μέρους ενός ευρύτερου συστήματος πολιτικών θεσμών οι οποίοι ρυθμίζουν τις παραμέτρους της πολιτικής δυναμικής. Εξετάζει την εκλογική πολιτική (α) από την πλευρά των παραμέτρων του εκλογικού συστήματος που αφορούν τη μετάφραση των ψήφων σε έδρες και τη λειτουργία διαφόρων εκλογικών μεταβλητών (μέγεθος εκλογικών περιφερειών, σύστημα πολλαπλών κατανομών των εδρών, κ.λπ.), αλλά και (β) από την πλευρά των παραμέτρων που μπορούν και αυτές να επηρεάσουν το εκλογικό αποτέλεσμα και αφορούν στα λοιπά στοιχεία του κομματικού και πολιτικού συστήματος (όπως ο αριθμός των κομμάτων, οι δείκτες ‘ρευστότητας’ του κομματικού συστήματος, κ.λπ.). Στο υλικό της ανάλυσης περιλαμβάνονται και οι Ευρωεκλογές (από το 1981). Καθώς καλύπτει μέχρι και τις εκλογές του Απριλίου 2000, η μελέτη προσφέρει μια συνολική εικόνα του ρόλου της εκλογικής πολιτικής στο πολιτικό σύστημα της Τρίτης Ελληνικής Δημοκρατίας.

Το βιβλίο περιλαμβάνει μεγάλο αριθμό πινάκων, οι οποίοι διευκολύνουν τον αναγνώστη στην παρακολούθηση της συστηματικής και διεξοδικής πολιτικής ανάλυσης της συγγραφέως. Αποτελεί συμβολή στην επιστημονική συζήτηση για το ρόλο των εκλογικών θεσμών στην ελληνική πολιτική, συνδυάζοντας σοβαρή εμπειρική ανάλυση και φιλόδοξη θεωρητική και εννοιολογική διαπραγμάτευση.

Κ. Α.